

Tờ p ghi Huy Ph☐☐ ng

Không biết ngày xưa có ai đó hiểu kinh nghiệm về chuyện ăn ☐ đồ có thể phát biểu về ba cái nh☐t trên đời này là “ăn cơm Tàu, ☐ nhà Tây, ☐ y về Nh☐t”. Người Việt Nam mình đã học ng đ☐☐ c hai cái s☐☐ ng nh☐t là ăn cơm Tàu, ☐ nhà Tây. Trước c h☐t, mấy nghìn năm về gi☐c Tàu đô h☐, may mà ch☐a b☐ đ☐ng hóa hiểu, người Việt về n còn gi☐ đ☐☐ c ngôn ngữ, phong t☐c c☐a riêng mình, nh☐ng cái về ăn cơm Tàu thì vào h☐n trong máu huyết khó có thể b☐ đ☐☐ c. Nh☐ng cái gì đã có học ngày rồi thì h☐n trở thành bình thường, không còn cái s☐☐ ng n☐a.

Đ☐ng bào mình nh☐t là ☐ h☐i người, ☐i ☐ vào cái vùng nh☐ qu☐n Cam này, thì cơm Tàu đã thành chuyện th☐☐ ng, hiểu khi người ăn quên mình đang ăn món ăn c☐a người qu☐c. Đ☐ng h☐☐ ng Việt Nam vào nh☐ng ngày cuối tuần, về sáng “t☐m s☐m H☐ng Kông”, trưa “x☐i c☐o Qu☐ng Đông” thì đi d☐ ti☐c c☐☐i, nào xúp vi cá, về t B☐c Kinh, cơm chiên Đ☐☐ ng Châu, chan chất nh☐ng đ☐a danh c☐a “Trung Quốc vĩ đ☐i”, tuy đ☐y đ☐u m☐, ☐m cholesterol nh☐ng cũng không đ☐t ra đ☐☐ c. B☐ng ch☐ng là đ☐n nay, ch☐a cô dâu chú rể nào dám làm m☐t cu☐c cách m☐ng đãi khách ăn t☐i m☐t nhà hàng về th☐c ăn Việt, hiện nay có 80% ti☐c c☐☐i là Tàu, 20% còn ☐i là Tây hay M☐. Các c☐ ông, c☐ bà đ☐☐ c m☐i đi ăn c☐☐i ☐ nhà hàng Tây, đ☐u kêu là ăn không no, không h☐p khẩu, nh☐ng n☐u đ☐☐ c đãi ti☐c c☐☐i b☐ng ch☐ giò, ch☐o tôm hay bánh canh thu☐n túy Việt Nam thì h☐n khách ăn ☐i chê cái nhà m☐i c☐☐i này thu☐c lo☐i b☐n x☐n, hà ti☐n. Cuối cùng ngày lành tháng tốt gì cũng do m☐y ông ch☐ nhà hàng Tàu lo ti☐c c☐☐i quy☐t đ☐nh, cha m☐ đ☐☐ c đ☐t đâu ph☐i người đó. “Ăn cơm Tàu” đâu còn s☐☐ ng n☐a, ví nh☐ b☐n đ☐☐ c m☐i liên ti☐p luôn hai cái ti☐c c☐☐i vào m☐t cu☐i tu☐n thì đây là m☐t c☐c hình không h☐n không kém.

Chúng ta ☐i có m☐t trăm năm về đồ h☐ b☐i gi☐c Tây, không ph☐i ai cũng có c☐ h☐i đ☐☐ c “☐ nhà Tây”, nh☐ng qu☐ th☐t nhà Tây thua xa nhà M☐. Ngay trong th☐i Tây đô h☐ thì cái nhà c☐u cũng ph☐i người x☐m, mà về trí cái nhà c☐u ph☐i cách xa nhà ☐ hàng trăm th☐☐c. Ai đã qua th☐ đô c☐a Tây m☐i th☐y “☐ nhà Tây” không s☐☐ ng gì. Chúng tôi ch☐a đ☐n dinh c☐ c☐a b☐c giàu sang, trước ng gi☐ nh☐ng nhà c☐a c☐a b☐c trung ☐u thì quá ch☐t h☐p, ph☐i ch☐ng vì n☐i th☐ đồ đ☐t h☐p ng☐☐i đông. Trước về nh☐ng ngôi nhà M☐ rồi m☐i th☐y cái ti☐n nghi và vi☐c sinh s☐ng trong m☐t ngôi nhà M☐ ph☐i là cái s☐☐ ng nh☐t về “☐”. Bây gi☐ nhà Tây không b☐ng nhà M☐, mà chúng ta ☐i đ☐☐ c ☐ nhà M☐, trước c đó ☐i đ☐☐ c ăn cơm Tàu, trong ba cái s☐☐ ng chúng ta đã có đ☐☐ c hai rồi.

Chuyện còn ☐i là chuyện “☐ y về Nh☐t”, ☐ y về Nh☐t có s☐☐ ng không? N☐u b☐n quan ni☐m r☐ng “ch☐ng là chúa về là tôi” thì b☐n nên t☐o ra m☐t c☐ h☐i đ☐ làm ch☐ng th☐ m☐t ng☐☐i ph☐ n☐ Nh☐t. Tôi ch☐ ghi ☐i th☐i đ☐m kho☐ng th☐p niên 1960, 1970, còn về sau này, ph☐ n☐ Nh☐t không còn là “tôi” n☐a, nh☐ng ph☐i còn tranh đ☐u dài dài may ra m☐i thoát đ☐☐ c c☐nh chèn ép, coi r☐ ph☐ n☐ c☐a ng☐☐i đàn ông Nh☐t. B☐ng ch☐ng là ông tân Th☐ T☐☐ ng Nh☐t Taro Aso, ngày 24 Tháng Chín m☐i đây đã trình di☐n n☐i các c☐a ông về m☐t cái b☐ m☐i nghe qua th☐y r☐t k☐ quái, r☐t coi th☐☐ng ph☐ n☐, đó là B☐ “Nam N☐ Bình Quy☐n” do cô hay bà Yuko Obuchi làm b☐ tr☐☐ng. Đi☐u đó đã xác nh☐n là hiện nay t☐i n☐☐c Nh☐t, đàn bà về n còn đi sau đàn ông m☐t hai b☐☐c nh☐ nh☐ng hình ☐nh mà chúng ta th☐y trên đ☐☐ng ☐ Nh☐t thu☐ tr☐☐c, vì đàn bà đi sau đàn ông m☐i là con nhà giòng giõi, có danh giá.

Còn ngườ i Việt chúng ta ngày xưa cho việ c “l y v Nh t” là sung s ng h n h quan ni m l y v Nh t thì đ c h u h , đ c ph c v h t mình. H không bao gi th y đ c v là ngườ i b n đ ng, là ngườ i chia ng t x bù i, cùng xây đ ng mái m gia đình và nuôi d y con cái. Ngườ i ta ca t ng việ c “l y v Nh t” ch ng qua là nói đ n thân ph n nô l , ph c từng c a ngườ i đàn bà, v a là nô t , v a là đ gi i quy t sinh lý cho ngườ i đàn ông, v a là cái máy đ s n xu t ra nh ng đ a con n i d i. Trong khi đó ngườ i đàn ông l i hãnh di n là ông “ch ”, ông “chúa” có quy n s đ ng, sinh sát mà ngườ i v là k t i đòi. T c l “l y h u” c a ngườ i Việt Nam ngày x a đã đ a bao nhiêu ngườ i đàn bà, t ng là có m t t m ch ng, nh ng thân ph n h không khác gì m t k t i t , v a ph c v gia n ng, v a h u h ch ng và “nàng h u” đ i v i ngườ i v c trong nhà cũng ch ng khác chi m t “con ”.

Có l trên đ i này đi tìm m t ngườ i v theo đúng nghĩa c a nó khó, còn đi tìm m t k t i đòi là chuy n d . Ngườ i x a l i cho r ng “tìm tri k n i b n bè là đ i u d , tìm tri k n i v ch ng là đ i u khó ki m, tìm tri k n i vua t i là đ i u không t ng...” Nh ng ai tìm đ c s tri k n i ngườ i v xem nh là ngườ i ch ng đ t đ c h nh phúc.

M t tri t gia đ ng ph ng cho r ng ngườ i v hoàn h o là ngườ i v bi t: lúc thì đóng vai m t ngườ i m , lúc thì ch , lúc thì em, lúc thì b n và lúc thì là k t i t . Cái th i c a nh ng b o chúa đã qua, quan ni m “ch ng Chúa v t i” cũng đã l c h u. Th i thì c ăn cơm Tàu, ở nhà M cho sung s ng t m thân, nh ng có l nên g t r a cái t t ng “l y v Nh t”. M i cách đây vài ch c năm th i, có nh ng ngườ i đàn bà Việt Nam đã qu g i c i giày, l t v cho ch ng, cho nh v y là ngườ i v nhu mì, đ m đ ang, không khác gì cung cách c a ngườ i v Nh t. S ích k , tr ch th ng, ch bi t yêu b n thân đã làm cho nh ng ông “ch ” ch ng hành x không khác gì k t t phu.

Chuy n “nam n bình quy n” coi v y mà không ph i d th c hi n.